

BALONLA TİCARİ HAVACILIK FAALİYETLERİ TALİMATI
(SHT-BALON Rev.3)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Talimatın amacı, Türk Hava Sahasında balonla ticari havacılık faaliyetlerini icra etmek için kurulmuş veya kurulacak ticari balon işletmelerine ruhsat verilmesi, verilen ruhsatın askıya alınması veya iptal edilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek ve bu işletmelerin, sahiplerinin ve personelinin taşıması gereken nitelikleri, görevlerini ve sorumluluklarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Talimat balonla ticari havacılık faaliyetinde bulunacak işletmeler ile bu işletmelerde görev yapan tüm personeli kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Talimat, 14.10.1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa ve 10.11.2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 - (1) Bu Talimatta geçen,

- a) AIC: Havacılık Bilgi Genelgesini,
- b) AIP: Havacılık Bilgi Yayını,
- c) AIS: Havacılık Bilgi Genelgesini,
- ç) Azami kalkış ağırlığı: Hava aracının işletme el kitabında uçuşuna yetki verilen yakıt ve her türlü yükü ihtiva eden azami ağırlığı,
- d) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
- e) Balon: Isıtılmış hava ya da helyum gibi hafif bir gazla doldurulan atmosferde uçabilen küre şeklinde insanlı hava aracını,
- f) Balon kazası: Balonun uçuş hareketi esnasında, kişilerin herhangi bir yere çarparak tıbbi müdahale gerektirecek şekilde yaralanmaları ile balonda meydana gelen arıza ve hafif hasarlar hariç olmak üzere parça değişimi gerektiren ve uçuşu engelleyen hadiseleri,
- g) BİST: Borsa İstanbul A.Ş. Kuruluşunu,
- ğ) CEFR: Avrupa Ortak Dil Çerçevesini,
- h) CPL (B) B Kategorisi balon grup yetkisi: Büyüklükleri 300.000 cuft üstündeki balonlarda ticari olarak uçabilme yetkisini,
- ı) Cuft (kübik fit): Her bir kenarı bir fit olarak kabul edilen küpün içine aldığı havanın hacmini,
- i) Fit: 0,3048 metreyi,
- j) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,

- k) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- l) Görerek uçuş şartları: Bir uçuşun görüş mesafesi, buluttan uzaklık ve tavan olarak belirtilen asgari şartlara eşit veya onlardan daha iyi meteorolojik şartlarda yapılmasına imkân veren uçuş şartlarını,
- m) Gündüz şartları: Gün doğumundan 30 dakika öncesi ile gün batımından 30 dakika sonrası arasında geçen zamanı,
- n) MSL: Deniz seviyesini,
- o) NM: 1852 m uzunluğundaki deniz milini,
- ö) NOTAM: Uçuş harekâtı ile ilgili görevlileri, herhangi bir havacılık hizmetine, kolaylığına, yönetimine veya tehlikesinin varlığına, koşullarına yâda bunlardaki herhangi bir değişikliğe ilişkin bilgilerden zamanında haberdar etmek amacıyla özel bir formatta hazırlanmış havacılara uyarı yayını,
- p) Olay: Balonun uçuş harekâtı esnasında uçuş emniyetini etkileyen veya etkileyebilecek olan kazadan başka her türlü hadiseyi,
- r) SHY-M: Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği
- s) Türkiye hava sahası: Türkiye Cumhuriyetinin egemenliği altındaki ülke ile Türk karasuları üzerindeki sahayı,
- ş) Türk sivil hava aracı: Türk tesciline haiz hava aracını,
- t) Uçuş ekibi: Bir hava aracının uçurulmasında başlıca görevleri yüklenen ve yeterlilik belgesine sahip ekibi,
- u) Uçuş planı: Bir hava aracının planlanan uçuşuna ilişkin bilgileri içeren, ICAO Doc. 4444'e ve/veya EUROCONTROL IFPS kullanıcı el kitabına uygun olarak özel formatta hazırlanmış bilgi formunu,
- ü) Uçuş süresi: Balonun şişirilmesi amacıyla yakma biriminin ateşlenmesinden balon kubbesinin söndürülmesine kadar geçen süreyi,
- v) Yolcu: Yer ve zaman faydası sağlamaksızın herhangi bir tarihi, kültürel veya turistik bölgeyi balon ile belirli yükseklikten seyredabilmek ve/veya balonla uçuş deneyimi yaşamak amaçlarıyla ücret karşılığında balon uçuşuna katılım sağlayan kişiyi,
- y) YÖK: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığını,
- ifade eder.

(2) Bu Talimatta belirtilmeyen tanım ve kısaltmalar için ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Esas mukavele

MADDE 5 – (1) İşletmeci, 13.01.2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu gereğince anonim veya limited şirket unvanıyla ticaret siciline tescilini yaptırmak, esas mukavelesini hazırlayarak yayımlamak ve bunların onaylı suretini Genel Müdürlüğe sunmak zorundadır.

Pay durumu

MADDE 6 – (1) Balonla ticari hava taşıma işletmeciliği yapacak şirketlerin paylarının en az %51' inin nama yazılı olması, şirketi idare ve temsil etmeye yetkili olanların çoğunluğunun Türk vatandaşı olması ve şirket ana sözleşmesine göre çoğunluk payının Türk ortaklarda bulunması zorunludur.

(2) Anonim şirket olarak kurulmuş olan balonla ticari hava taşıma işletmelerinin BİST'te işlem gören paylarının %51' inin nama yazılı olması şartı aranmaz.

Pay devri

MADDE 7 – (1) Balon işletme ruhsatına sahip olan işletmelerin pay devirleri, devir tarihinden itibaren bir ay içinde, ortakların ad ve soyadları ile şirketin devri sonucunda oluşan ortaklık yapısı ve oy hakları bilgileriyle beraber Genel Müdürlüğe bildirilir. Bu işlemler sonucunda şirket yapısında bu Talimat hükümlerinde öngörülen hususlara aykırılık olduğu takdirde Genel Müdürlüğün vereceği süre zarfında bu aykırılık giderilmek zorundadır. Aksi halde işletme ruhsatı iptal edilir. Ancak, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri saklıdır. İşletmeler tarafından, paylarının BİST'te halka arzından önce Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(2) Hisse devredilecek yeni pay sahibinden, kuruluş aşamasında kuruculardan ve pay sahiplerinden istenen tüm bilgi ve belgeler istenir.

Dolaylı pay sahipliğinin tespiti

MADDE 8 – (1) Genel Müdürlükçe gerekli görülmesi halinde; Balon işletmeciliği yapacak olan işletmecilerin sermayesindeki dolaylı pay sahipliği, işletmede pay sahibi bulunan veya pay devralacak tüzel kişi ortaklıklar ile varsa bunların tüzel kişi ortaklarının ortaklık yapıları zincirleme bir suretle gerçek kişilere ulaşıncaya kadar tespit edilebilir.

Birleşme, bölünme ve devralmalar

MADDE 9 – (1) Balon işletme ruhsatına sahip olan işletmecilerin, diğer bir işletmeci ile birleşmesi veya bütün aktif ve pasiflerini diğer bir işletmeciye devretmesi, bütün aktif ve pasifleri ile diğer bir işletmeciye devralması veya hava taşımacılık faaliyetlerinin bölünmesi işlemleri bu Talimatın 7 nci Maddesi kapsamında gerçekleştirilir.

Kurucu ortaklar, pay sahipleri, dolaylı ortaklar, temsile yetkili yöneticiler

MADDE 10 – (1) İşletmenin gerçek ve tüzel kişi kurucu ortakları, BİST'te işlem gören payları hariç mevcut gerçek ve/veya tüzel kişi pay sahipleri ile tüzel kişi pay sahiplerinin dolaylı paya sahip gerçek kişi pay sahiplerinin, tüzel kişiliğini temsile yetkili yöneticilerinin;

a) Balon işletmeciliği faaliyetinde bulunurken müflis veya konkordato ilan etmiş olması,

b) İşletme ruhsatı iptal edilmiş herhangi bir balon işletmeciliği şirketinde, işletme ruhsatı askıya alındığı tarihte doğrudan veya dolaylı olarak pay sahibi ve/veya yönetim kurulu üyesi olması,

c) 14.10.1983 tarihli ve 2920 sayılı Kanun'un 18 inci maddesi kapsamına giren durumlar halinde işletmeciye ruhsat verilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Balon Sayıları ve Mali Yükümlülükler, Yetkilendirme Şartları

Ticari işletmecilik

MADDE 11 – (1) Balon ile her türlü ticari hava faaliyeti yapacak işletmecilerin Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmesi zorunludur. Bu işletmelerin filosunda en az iki adet 120.000 fit küp ve daha büyük sıcak hava balonunun Türk Sivil Hava Aracı Sicilinde adlarına mülkiyet veya kiralık olarak kaydedilmiş olması gereklidir.

(2) İşletmecilerin her bir balon başına ödendiği tarihteki karşılığı en az yüz bin Amerikan Doları tamamı nakit ödenmiş sermayeye sahip olması zorunludur. Ödenmiş sermayenin ödendiği tarihteki karşılığı bir milyon Amerikan Doları ve daha fazla olması durumunda her bir balon için yüz bin ABD Doları ödenmiş sermaye sahipliği şartı aranmaz.

(3) Sermayesinin %51 inden fazlası kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan işletmelerden ödenmiş sermaye şartları aranmaz. Türk Lirası sermayenin Amerikan Doları karşılığı, sermaye taksitlerinin nakit olarak ödenmiş olduğu günlerdeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınarak hesaplanır.

(4) Ödenmesi gereken sermayenin tamamının işletme ruhsatı alınmadan önce ödenmiş olması zorunludur.

(5) Genel Müdürlük işletmecinin mali durumunu denetler veya yetkili denetim kuruluşları aracılığıyla denetlenmesini sağlar. Gerekli hallerde düzeltici uyarılarda bulunur.

(6) İşletmeciler, Genel Müdürlük tarafından belirlenen mali tabloları, talep edilen sürelerde Genel Müdürlüğe sunmak zorundadır.

(7) İşletmeler bu Talimatın 11'inci maddesinin ikinci fıkrası ile belirlenen asgari sermayelerini öz sermayeleri içerisinde bulundurmamak ve Genel Müdürlük tarafından istenildiğinde belgelemek zorundadır. Belgelememesi halinde şartların sağlanabilmesi için 3 ay süre verilir ve sağlanamaması halinde işletme ruhsatı askıya alınır.

Balon ile amatör veya sportif havacılık

MADDE 12 - (1) Ticarî amaç taşımadan yapılacak balon uçuş faaliyetleri için işletme ruhsatı alınması şartı aranmaz, sorumluluk ilgili özel ve tüzel kişide olmak üzere faaliyette bulunabilir. Bunlar icra edeceği uçuşlarda Türkiye AIP sinde yayınlanmış sivil havacılıkla ilgili kuralların, bu Talimat gerekliliklerinin uygulanması ve Genel Müdürlükten her uçuş öncesinde uçuş izni alması zorunludur.

İşletme ruhsatı mecburiyeti

MADDE 13 - (1) Türk Sivil Hava Aracı Sicilinde kayıtlı herhangi bir balon Genel Müdürlük tarafından düzenlenmiş geçerli bir İşletme Ruhsatı olmadan ticari uçuş faaliyetinde kullanılamaz.

Sorumluluk

MADDE 14 - (1) Bu Talimat, ticari balon işletmeciliği genel esaslarını belirlemektedir. Bu Talimatta belirlenen genel esaslara göre, İşletmeci; işletmenin özel koşullarına ve durumuna en uygun usul ve esasları sağlamakla sorumludur.

(2) İşletme Ruhsatının verilmesi sadece verildiği anda işleticinin, hava araçlarının emniyetli uçuş için uygun görüldüğünü belirtir ve hiçbir şekilde işletmecinin ve balon pilotunun kurallara uyma ve emniyetli uçuş için sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

Denetim

MADDE 15 – (1) Genel Müdürlük, denetçileri vasıtasıyla işletmecinin faaliyet alanı ile ilgili tüm dokümanları, tesisleri, kolaylıkları, teçhizatları, personeli, hava araçlarını dilediği zaman incelemek ve denetlemekte yetkili olup, denetçiler gerektiğinde uçuşlara katılmak, uygun bulunmayan balonları uçuştan men etmek, verilmiş işletme ruhsatı ve diğer belgeleri askıya almak veya iptal etmekte yetkilidirler. İşletmeci inceleme ve denetleme görevinin yerine getirilebilmesi için her türlü desteği sağlamakla yükümlüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İşletme Ruhsatı Verilmesi Aşamaları

İşletme ruhsatı verilmesi aşamaları

MADDE 16 – (1) İşletme ruhsatı verilmesi aşağıdaki aşamalardan oluşur;

- a) Ön izin aşaması,
- b) Asıl ruhsat aşaması.
- c) Denetleme aşaması,
- ç) Değerlendirme ve işletme ruhsatı verilmesi aşaması,

Ön izin aşaması

MADDE 17 – (1) Ön izin aşaması, bu Talimatın Ek-1’inde yer alan başvuru formu ve talep dosyasının Genel Müdürlüğe sunulması ile başlar. Ön izin talebi, Genel Müdürlük tarafından kurulan inceleme komisyonunca, en fazla altmış gün içinde incelenir ve karara bağlanır.

(2) Sunulan bilgi ve belgelerin yeterli bulunmaması veya olumsuz değerlendirilmesi halinde eksiklikler ile uygun görülmeyen konular sebepleri ile birlikte ayrıntılı şekilde yazılı olarak başvuru sahibine bildirilir.

(3) Sunulan bilgi ve belgelerin yeterli bulunması halinde, başvuru sahibine yazılı olarak ön izin verilir. Ön izin verilmesi kararı, Genel Müdür onayı ile yürürlüğe girer.

a) Verilen ön izinler, veriliş tarihinden itibaren altı ay geçerlidir. Verilen ön izin süresi içerisinde gerekli hazırlıkların tamamlanamaması halinde inceleme komisyonu tarafından kabul görülecek zorunlu nedenlerden dolayı, bir defaya mahsus olmak üzere ön izin süresi üç ay uzatılır.

b) Verilen ön izin süresi içerisinde, gerekli hazırlıkları tamamlayamayan başvuru sahipleri, ön izin bitim tarihinden itibaren, en az bir yıl süreyle yeniden ön izin için müracaatta bulunamazlar.

c) Ön izin, işletme izni için bir taahhüt niteliği taşımaz. Bu izin, başvuru sahibinden talep edilen bütün hazırlıkların tamamlanması ve belgelenmesi halinde, işletme izninin verilebileceğini öngören bir belge mahiyetindedir.

ç) Ticari taşımacılık için işletme ruhsatı alınmasına ilişkin bu Talimat ile belirlenen şartlar, işletmecinin işletme ruhsatı alabilmesi için asgari şartlardır. Ön izin alınmadan bu şartların sağlanmış olması; işletmeciyi, ön izin veya işletme ruhsatı verilmesi için hak sahibi yapmaz ve işletmeye uçuş yapma hakkı vermez.

Asıl işletme ruhsatı aşaması

MADDE 18 – (1) Başvuru sahibi, ön izin süresinin bitim tarihinden önce bu Talimatın Ek-2'sinde açıklanan işletme ruhsatı talep dosyasını Genel Müdürlüğe sunar. Sunulan işletme ruhsatı talep dosyası en geç doksan gün içinde Genel Müdürlük tarafından incelenir.

(2) Verilen bilgi ve belgelerin yeterli bulunmaması veya olumsuz değerlendirilmesi halinde, eksiklikler ile uygun görülmeyen konular sebepleri ile birlikte ayrıntılı şekilde yazılı olarak başvuru sahibine bildirilir.

(3) Verilen bilgi ve belgelerin yeterli ve uygun bulunması halinde, başvuru sahibi Genel Müdürlük tarafından işletme ruhsatı yeterlik denetlemesine tabi tutulur.

Denetleme aşaması

MADDE 19 – (1) Denetleme aşamasında, başvuru sahibi tarafından talep edilen faaliyetlerin, emniyetli bir şekilde yapılabilme durumu kontrol edilir ve yasal düzenlemelere uygunluğu incelenir.

(2) Bu amaçla başvuru sahibine, operasyon konularında denetleme yapılır. Yapılan denetlemede, tespit edilen bulgular hazırlanan denetleme raporu ile başvuru sahibine bildirilerek verilecek süre içerisinde düzeltilmesi talep edilir. Denetleme sonucunda tespit edilen bulguların giderildiğinin yerinde tespiti için gerekli görülen durumlarda Genel Müdürlük başvuru sahibine ilave denetlemeler yapabilir.

(3) İşletmeci, denetleme esnasında Genel Müdürlük deneticilerine her türlü kolaylığı sağlamak, istenen tüm bilgi ve belgeleri sunmak zorundadır.

Değerlendirme aşaması

MADDE 20 – (1) Denetleme aşamasının tamamlanmasını müteakip, işletme ruhsatı talep dosyası ve denetleme sonucunda hazırlanan denetleme raporu, oluşturulan inceleme komisyonuna sunulur.

(2) Uygun bulunmayan başvurular sebepleri ile birlikte başvuru sahibine iade edilir.

(3) Uygun bulunan başvurular inceleme komisyonu kararını müteakip, Genel Müdür onayına sunulur.

İşletme ruhsatı verilmesi aşaması

MADDE 21 – (1) İşletme ruhsatı verilmesi kararı Genel Müdür onayı ile yürürlüğe girer. Uygun bulunan başvuru sahibine işletme ruhsatı verilir. İşletmecinin işletme ruhsatı Genel Müdürlük tarafından askıya alınmadığı veya iptal edilmediği sürece geçerlidir.

(2) İşletme ruhsatı, bu Talimatta istenilen koşulların korunması koşuluyla ilk verilişte bir yıl için düzenlenir ve şartların sağlanması halinde en fazla iki yıllık sürelerle yenilenebilir.

(3) İşletmeci, işletme ruhsatında yer almayan herhangi bir balonu işletemez.

(4) İşletme ruhsatı sahibi işletmelerin altı aydan daha fazla süre ile faaliyetlerine ara vermesi durumunda işletme ruhsatı askıya alınır. Doğal afet ve Genel Müdürlük tarafından uygun görülebilecek diğer istisnai durumlar bu kapsamda değerlendirilmez.

(5) Bu Talimata göre işletme ruhsatı alan işletmeciler, sahip oldukları işletme ruhsatı kapsamında balon haricinde herhangi bir hava aracını işletemez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İşletmecinin Nitelikleri

Organizasyon

MADDE 22 – (1) İşletmeci; bu Talimatın gereklerini karşılayabilmek amacıyla kendisinden istenen bilgi ve belgeleri, en geç yirmi dört saat içerisinde Genel Müdürlüğe sunabilecek imkân ve kabiliyete sahip olmak zorundadır. İşletmeci ayrıca, Genel Müdürlükçe yeterli görülecek, faaliyet göstereceği sahanın gereksinimlerine uygun etkin bir organizasyon yapısını işletme faaliyetleri süresince aktif olarak muhafaza etmek zorundadır.

(2) İşletmeci; bünyesinde aşağıda sayılan yönetici personeli istihdam etmek zorundadır. Sorumlu müdür ve kalite sistemi yöneticisi dışındaki yöneticiler yürüttükleri yöneticilik görevine ek olarak ikinci bir yöneticilik görevini de yerine getirebilirler.

- a) Sorumlu Müdür,
- b) Uçuş İşletmeden Sorumlu Yönetici Personel,
- c) Eğitimden Sorumlu Yönetici Personel,

- ç) Yer İşletmeden Sorumlu Yönetici Personel
- d) Kalite Sistemi Yöneticisi

(3) İşletmelerde görev alacak olan yönetici personelin aşağıda belirtilen özelliklere ve Genel Müdürlük tarafından verilen Yönetici Personel Onay Formuna (Form 4) sahip olması gereklidir. Tüm yönetici personel bu Talimatın EK-4'ünde yer alan eğitim gereklilikleri tablosunda belirtilen eğitimleri almak ve güncelliğini muhafaza etmek zorundadır.

a) Sorumlu Müdür,

1) En az beş yıl çalışma tecrübesine,

2) İşletmecinin tüm operasyonlarının ve bakım aktivitelerinin Genel Müdürlük tarafından gerekli kılınan standartlarda sağlanması ve işletmeci tarafından tanımlanan ilave şartları yerine getirmek üzere tek başına temsil/ilzam ve harcama yetkisine sahip olmalıdır.

b) Uçuş İşletmeden Sorumlu Yönetici Personel,

1) SHT-1E Balon Pilotluğu Lisanslandırma Esasları Talimatı'na göre düzenlenmiş geçerli CPL (B) B Kategorisi bir ticari balon pilotu lisansına,

2) Asgari üç yıl ticari balon pilotu olarak çalışma tecrübesine sahip olmalıdır.

c) Eğitimden Sorumlu Yönetici Personel,

1) SHT-1E Balon Pilotluğu Lisanslandırma Esasları Talimatı'na göre düzenlenmiş geçerli CPL (B) B Kategorisi bir ticari balon pilotu lisansına,

2) Asgari üç yıl ticari balon pilotu olarak çalışma tecrübesine sahip olmalıdır.

ç) Yer İşletmeden Sorumlu Yönetici Personel,

1) Balon işletmesinde en az iki yıl çalışma tecrübesine sahip olmalıdır.

d) Kalite Sistemi Yöneticisi,

1) Yükseköğretim kurumlarının en az ön lisans düzeyinde eğitim veren bölümlerinden veya denkliği YÖK tarafından onaylanmış yabancı yükseköğretim kurumlarından mezun olmalıdır.

2) Kalite alanında en az iki yıl çalışma tecrübesine sahip olmalıdır.

(4) İşletmeci, yöneticilerden herhangi birisini değiştirmeyi planlaması halinde, yeni atayacağı yönetici için Yönetici Personel Onay Formunu hazırlayıp Genel Müdürlüğe sunar. İşletmede görev yapan yönetici personelden herhangi birisinin görevden ayrılması durumunda, işletme tarafından Genel Müdürlüğe bilgi verilir. Bununla birlikte gerek işletme tarafından gerekse görevden ayrılan yönetici personel tarafından görev değişikliğine ve sebeplerine ilişkin olarak Genel Müdürlüğe en geç 1 ay içinde gerekçeli bilgi verilmesi gereklidir.

(5) Asgari iki kişi olmak üzere gerçekleştirilmesi planlanan operasyona yeterli sayıda SHT 1E Talimatına uygun ticari balon pilot lisansına sahip pilot istihdam edilmesi zorunludur. İşletmelerde görev alacak tüm balon pilotlarının en az CEFR kapsamında A2 seviyesinde İngilizce yeterlilik belgesine sahip olması gerekir. Yabancı dil düzeyi belgesinde geçerlilik süresi belirtilmemiş ise en az üç yılda bir tazelenmesi gereklidir.

(6) İşletmeler, uçan her balon için, balon büyüklüğüne göre, biri ekip şefi olmak üzere, aşağıda belirtilen sayıda yer personelini bulundurmalı ve konuya ilişkin gereklilikleri işletme el kitabında belirtmelidir:

- a) Büyüklüğü 250,000 cu ft e kadar olan balonlar için en az iki personel,
- b) Büyüklüğü 250,001 cu ft – 400,000 cu ft arasında olan balonlar için en az üç personel,
- c) Büyüklüğü 400,001 cu ft üzerinde olan balonlar için en az dört personel,

(7) İşletmeci, 27.2.2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanuna ve bu Kanun kapsamında yayımlanan uygulama Yönetmeliklerine uygun olarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan izin almak koşulu ile yabancı uçuş ekibi ve teknik personel çalıştırabilir. İşletmelerdeki pilotların ve teknisyenlerinin çoğunluğunun Türk vatandaşı olması zorunludur. İşletmeci, faaliyetlerinin devamı süresince bu koşulu muhafaza etmek zorundadır.

(8) Tüm yer ekibi üyeleri yetkilendirilmiş kuruluşlardan yer ekibi eğitimi almış olmalıdır.

(9) İşletmeci gerek duyması halinde Genel Müdürlükten önceden izin almak koşulu ile bir başka işletme bünyesinde görevli olan pilotları bir aydan az olmamak üzere çalıştırabilir. Bu durum yazılı bir sözleşme ile belgelenir, sigorta gereklilikleri karşılanır ve çalıştırılacak pilotlar sadece görevlendirildikleri işletmede uçabilir.

(10) İşletmelerde pilot olarak görev yapan personel günlük altı, aylık yüz, yıllık bin saatten daha fazla uçuş görevinde bulunamaz. Ayrıca birbirini takip eden yedi gün içerisinde en az bir tam gün boş süre verilmesi zorunludur.

Kalite sistemi

MADDE 23 – (1) İşletmeci, ulusal ve uluslararası mevzuatlarda belirlenen standartlara uygunluğunu sağlayacak bir kalite güvence sistemi oluşturmak ve işletme faaliyetleri süresince işler halde tutmak zorundadır.

(2) Kalite sistemi işletmeye göre yapılandırılır. Kalite sistemi işletme ve bakım organizasyonunun bütünleyici bir parçasıdır. Tarafsız bir denetim sağlayabilmek için, kalite sistem yöneticisi ve denetim fonksiyonları, uçuş işletme ve bakım yapısından bağımsız olmak zorundadır.

Eğitim

MADDE 24 – (1) İşletmeciler, hizmetin uluslararası standartlarda sağlanması amacıyla, operasyon tipine ve bölgesine göre işletmede görev yapan tüm personelin temel, tazeleme ve iş başı eğitimlerini almalarını sağlarlar. İşletmeci, işletme el kitapları kapsamında eğitim programlarını hazırlamak, incelenmek üzere Genel Müdürlüğe sunmak ve uygun görülen programa göre eğitimleri gerçekleştirmek zorundadır.

(2) Uçuşa 6 aya kadar ara veren balon pilotlarına 1 saatten az olmamak üzere tazeleme uçuşu yapılır. 1 yıldan 2 yıla kadar ara veren balon pilotlarına, Uçuş Prensipleri, Acil Durum Usulleri ve Balon Genel Bilgisi derslerinden birer saat yer dersi eğitimlerini başarı ile tamamlanmasını müteakip 2 saatten az olmamak üzere tazeleme uçuşu yapılır. Söz konusu eğitimleri ve tazeleme uçuşunu gerçekleştirecek personelin SHT-1E Talimatı kapsamında yetkilendirilmiş öğretmen pilot FI(B) olması gerekir.

Tesis ve ekipman gereklilikleri

MADDE 25 - (1) Tesislerin büyüklüğü ve yapısı, tüm olumsuz hava koşullarından korunmaya ve herhangi bir günde, planlanan tüm operasyon, eğitim ve bakım faaliyetlerini uygun bir şekilde gerçekleştirmeye elverişli olmalıdır.

(2) Personel için uygun çalışma ortamı sağlayacak şekilde yeterli ofis alanı oluşturulması gereklidir. İşletmecinin gerekli kayıtları muhafaza etmek ve ihtiyaç halinde ilgili personelin kolaylıkla erişebilmesini sağlayacak şekilde operasyonel tesis ve teçhizatı oluşturması zorunludur.

(3) İşletmeler, faaliyette bulunulacak işletme sahasına ve kullanılacak balon tipi ve sayısına bağlı olarak, yeterli sayıda ve evsafa teçhizat, araç, gereç ve malzeme ile tesisi temin etmek zorundadır. Ekipmanın işletme el kitabında detaylı olarak miktarları ile birlikte listelenmiş olması ve uçuş sırasında taşınacak asgari teçhizatın belirlenmiş olması zorunludur.

İşletme el kitabı

MADDE 26 - (1) İşletmeci, faaliyet sahasının özelliklerine uygun olarak bu Talimatın Ek-3'ünde açıklanan hususları ve bu Talimat kapsamında belirtilen zorunlulukları kapsayacak şekilde üretici firma uçuş el kitabına uygun olarak işletme el kitabı hazırlamak, dağıtmak ve uygulamasını sağlamaktan sorumludur. İşletmeci tarafından hazırlanan işletme el kitabının incelenmek üzere Genel Müdürlüğe sunulması gereklidir. İşletme el kitapları Türkçe, yabancı personel bulunduran işletmelerde ayrıca İngilizce olarak da hazırlanmak zorundadır.

Acil durum yönetimi

MADDE 27 – (1) İşletmeci herhangi bir kaza olması durumunda aşağıdaki sorumlulukları yerine getirmek ve bu sorumluluklara işletme el kitabında yer vermek zorundadır.

a) Herhangi bir kaza durumunda yapılacak işlemlerle ilgili plan ve programları hazırlamak,

b) Kaza olduğunda görevlendireceği kişi veya kişileri tespit etmek,

c) Tespit edilen kişilere acil durumda yapılacaklara ilişkin ayrıntıları eğitim programında belirtilen eğitimleri vermek,

ç) Kaza haberini Genel Müdürlüğe, sorumlu kolluk kuvvetleri ile sağlık ekiplerine bildirmek,

d) Talep edildiğinde kaza raporlarını bu Talimatta açıklandığı şekilde eksiksiz hazırlamak ve zamanında göndermek,

e) Kurtarma yardımı dışında kaza ile ilgili delillerin, kazanın olduğu haliyle korunmasını sağlamak,

f) Bakanlık Kaza Soruşturma Kurulunun kaza ile ilgili isteklerinin yerine getirilmesine yardımcı olmak. Gerektiğinde Mahalli Mülki amirlere konu ile ilgili müracaatta bulunmak,

g) Kaza sonuç raporlarındaki işlem ve tavsiyelere göre gerekli önlemleri almak ve uygulamak,

ğ) Meydana gelen kazaların kayıtlarını tutmak ve dosyalarını muhafaza etmek.

(2) Balon işletmeleri, kaza olduğunda, kurtarma, yangın söndürme, enkaz kaldırma işlemlerinin ivedilikle yerine getirilmesi için kendi imkânları olmadığı veya yetmediği hallerde özel ve resmi kuruluşlardan yardım sağlayabilmek için önceden bu kuruluşlarla protokol yapabilir.

Sigorta yükümlülüğü

MADDE 28 - (1) İşletmeci, Türk Hava Sahasında Uçuş Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçlarının Yaptırması Gereken Üçüncü Şahıs Malî Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği ve Türk ve Yabancı Sivil Hava araçları Mali Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği kapsamında belirlenen esaslar dâhilinde öngörülen şekilde ve en az ilgili Yönetmeliklerde belirtilen limitlerde olmak üzere yolcu ve üçüncü şahıs mali mesuliyet sigortasını yaptırmak zorundadır. Sigortanın yaptırılmamasından kaynaklanan adli ve idari tüm hususlardan işletmeci sorumludur. Genel Müdürlük sigorta yükümlülüğü yerine getirilmediği tespit edilen durumlarda balonları uçuştan men etme yetkisine sahiptir. Sigorta yaptırmadan uçuş yapılması yasaktır.

Yolcu taşıma uçuşları

MADDE 29 - (1) Yolcu taşıma uçuşları, yer ve zaman faydası sağlamaksızın herhangi bir tarihi, kültürel veya turistik bölgenin balon ile belirli yükseklikten seyredilmesi ve/veya balonla uçuş deneyimi yaşanması amaçlarıyla yolcuların ücret karşılığında katılım sağladığı balon uçuşlarıdır. Bu uçuşlarda her balon için sorumlu pilot, varsa gözlemci pilot, yer ekibi üyeleri, yolcu isimleri, uyruk ve cinsiyet bilgilerini ihtiva eden yolcu manifestosu hazırlanması ve her yolcu için biniş kartı verilmesi zorunludur.

Uçuş kolaylıkları

MADDE 30 - (1) Balon pilotu, uçulacak sahalarda haberleşme kolaylıkları, meteorolojik şartlar, yer emniyeti ve diğer kolaylıklar ile balonun uçuşa elverişlilik durumunun emniyetli bir uçuş için yeterli olduğuna emin olmadıkça uçuşu başlatamaz.

İşletme limitleri

MADDE 31 - (1) Balon pilotu, uçuş yapacağı sahada, işletme el kitabında tespit edilen limitlerin üstündeki şartlarda uçuş yapamaz.

Emniyet tedbirleri

MADDE 32 - (1) İşletmeci faaliyet alanındaki tüm çalışmaların emniyetli bir şekilde yapılması için gereken tüm tedbirleri almaktan sorumludur. Bu amaçla risk analizlerini yapar, önceliklerine göre sınıflandırır, riskleri ortadan kaldırmak veya etkisini azaltmak için gerekli tedbirleri alarak tüm personelin bilinçlenmesi ve bilgilenmesini sağlar.

(2) İşletmeci bünyesinde yapılacak olan uçuşların emniyetli bir şekilde yapılabilmesi için balonlarda gerekli acil durum teçhizatını bulundurmaktan, pilotların acil durum prosedürlerine uymasını sağlamaktan, yolcuların yolcu brifingi vasıtasıyla uçuş öncesi, uçuş esnasında ve inişte uygulayacağı prosedürler hakkında bilgilendirilmesinden sorumludur.

(3) Sorumlu pilot havada ya da inişte meydana gelebilecek herhangi bir acil durumda yolcuları ve yer ekibini ivedilikle uyararak, durum karşısında ne yapacaklarını anlatmak ve gerekli pozisyonları almalarını sağlamak zorundadır.

Gerekli teçhizat ve dokümanlar

MADDE 33 - (1) Balonlarda aşağıda belirtilen teçhizatın bulundurulması mecburidir.

a) Balon içerisinde erişilmesi kolay bir yerde bulunan ve asgari TSE 4019 standartlara uygun ilk yardım çantası,

b) En az iki kg kapasiteli C tipi, kuru kimyevi tozla çalışan yangın söndürücü,

c) Burner pilot alevini ateşleyecek boyutta çakmak,

ç) Zaman saati,

d) Yer personeli ile iletişim için telsiz,

e) Mobil telefon,

f) Göl ve deniz üzerinde yapılacak uçuşlarda can yeleği,

g) Pilot emniyet kemeri,

ğ) Barometrik altimetrelili ve kayıt tutan GPS,

h) Altimetre,

ı) Kubbe ısı ölçer,

i) Varyometre,

j) Pilotların iletişim frekanslarını ve 121.5 MHz acil frekansı kapsayan hava bantlı telsiz.

(2) İşletmeci, kalkış planlanan sahalarda rüzgârın durumunu ve yönünü değerlendirebilmek için ayrıntılarını işletme el kitabında belirtilmek suretiyle bir yöntem geliştirmek ve tüm operasyonlarda uygulamak zorundadır.

(3) Uçuş sırasında aşağıdaki dokümanların birer suretinin bulundurulması zorunludur.

a) Balonun uçuşa elverişlilik sertifikası,

b) Balonun tescil sertifikası,

c) Sigorta belgeleri (3. Şahıs ve yolcu)

ç) Pilota ait kimlik kartı, lisans, sağlık sertifikası. Türk vatandaşı olmayan pilotların ayrıca validasyon belgesi bulundurmaları zorunludur.

(4) Sıcak şişirme sırasında açık alanda ve erişimi kolay bir yerde en az altı kg kapasiteli C tipi, kuru kimyevi tozla çalışan yangın söndürücü bulundurulması zorunludur.

Uçuş aletleri

MADDE 34 - (1) Uçuş ekibinin balonu kontrol altında bulundurabilmesi ve gerekli manevraları yapabilmesi için, uçuş ve işletme el kitabında yer alan lüzumlu aletlerle donatılması gereklidir.

Su üzeri ve gece balon uçuşları

MADDE 35 - (1) Su üzerinde gerçekleştirilecek operasyonlarda üretici firma dokümanında belirtilen hususlara ek olarak;

- a) Sepette her yolcunun ulaşabileceği kolaylıkta can yeleği bulundurulması,
- b) Operasyonda görev alacak tüm pilotların ve yer ekibinin Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu tarafından yetkilendirilmiş bir organizasyon tarafından cankurtaran eğitime tabi tutulması,
- c) Acil durumlarda yapılması gerekenlerin yolculara video gösterisi ile anlatılması,
- ç) Operasyonda görev yapacak gemi kaptanı ile pilotun birbirlerine intibak sağlamaları için yolcusuz olarak en az 10 iniş kalkış gerçekleştirmeleri,
- d) Bu tür operasyonlarda mutlaka ilaveten bir tüp bulundurulması,
- e) Pilot veya yetkili biri tarafından, bir acil durum yer belirleyici vericisi veya 121.5 MHz ve 406 MHz frekanslarına aynı anda iletebilen kişisel konumlandırıcı beacon (SIE) bulundurulması,
- f) Tehlike sinyalleri veren işaret fişeği, smoke gibi ekipmanlar bulundurulması,
- g) Genel Müdürlükten su üstü uçuş için ayrıca izin alınması zorunludur.

(2) Türkiye Hava Sahasında, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden özel izin alınmaması halinde gece şartlarında uçuş yapılamaz.

(3) Türkiye Hava Sahasında gece şartlarında operasyon yapacak olan balonların aşağıdaki teçhizatları balonda bulundurmaları ve monte etmiş olmaları zorunludur.

- (a) Kubbenin tepe halkasına her yerden görülecek beyaz renkli çakar ışık,
- (b) Sepetin altına sarkacak şekilde sırasıyla ve her yarım metrede bir olmak şartıyla: beyaz, kırmızı ve tekrar beyaz renkli, kuvvetli, sabit tanınma ışıkları,
- (c) İnişlerde kullanılmak üzere güçlü bir projektör yada el lambası,
- (ç) Gece görüş dürbünü.

Balon tescil ve uçuşa elverişlilik sertifikası

MADDE 36 - (1) İşletmeci, geçerli tescil ve uçuşa elverişlilik sertifikası bulunmayan hiçbir balonu işletemez.

(2) Tescil işaretinin, her bir balon üzerine ikisi yanlarda en az bir panel büyüklüğünde; biri de üstte en az üç panel büyüklüğünde olacak şekilde, kolaylıkla okunacak renkte yazılması zorunludur.

Sürekli uçuşa elverişlilik ve bakım sorumluluğu

MADDE 37 - (1) İşletmeci, 20 Aralık 2013 tarihli Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği (SHY- M) ve bu Yönetmelik kapsamında hazırlanan mevzuata uygun olarak sürekli uçuşa elverişlilik ve bakım yönetimini idame ettirmek zorundadır.

Kayıtların muhafazası

MADDE 38 – (1) İşletmeci, uçuşa elverişlilik ve bakımla ilgili tüm kayıtları en az beş yıl süre ile saklamak zorundadır.

ALTINCI BÖLÜM

Uçuş Başvuru Usulleri, Olayların Raporlanması, Operasyon Limitleri, Yere Bağlı Balonlar

Uçuş başvuru usulleri

MADDE 39 - (1) Balon uçuşu yapacak işletmeler, uçuş müsaadesi almak üzere Genel Müdürlük internet sitesinde yer alan Uçuş İzin Talep Formu'nu doldurur ve uçuş yapacakları tarihten en az dört iş günü önce Genel Müdürlüğe başvurur.

(2) Genel Müdürlük balon uçuşlarının icra edileceği Türkiye hava sahasındaki bazı alanlar için özel başvuru şartları belirleyebilir.

Olayların, kazaların raporlanması ve bildirilmesi

MADDE 40 - (1) İşletme yaşanan olaylarının raporlanmasından sorumludur.

(2) Raporlamalar SHY 65-02 Yönetmeliği ve SHT-OLAY Talimatı çerçevesinde gerçekleştirilir.

(3) 14.10.1983 tarihli ve 2920 sayılı Kanunun ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmeliklere göre ihlal ve tehlikeli görülen olaylar ile balonun kaza geçirmesi, hasara uğraması, ölüm ve yaralanma gibi her türlü olaylar sorumlu pilot veya işletmeci tarafından zaman kaybedilmeksizin Genel Müdürlüğe bildirilir. Bu bildirimde Türkiye AIP' sinde yer alan Kaza/Olay Bildirim Ön Raporu Formu kullanılır.

Radio teması, iki yollu muhabere

MADDE 41 - (1) Balonların, kontrollü veya özel kurallara tabi hava sahalarına, hava alanı trafik bölgesine veya askeri hava alanı trafik bölgesine girilmesi durumu için havacılık frekansına sahip VHF telsiz taşımaları zorunludur.

(2) Eğer balon uçuşları yukarıda belirtilen herhangi bir hava sahasına 5 NM yakınlıkta ise ilgili Hava Trafik Kontrol Ünitesi ile iki yollu muhabere kurulması zorunludur.

Kalkış, iniş ve uçuş güzergâhı için geçerli olan operasyon limitleri

MADDE 42 - (1) Genel Müdürlükten özel izin alarak yapılan uçuşlar dışındaki tüm balon uçuşları VFR olarak yapılır. Türkiye AIP' sinde balonlar için yer alan VFR uçuş kuralları esas alınır.

Balon uçuş alanları

MADDE 43 - (1) Balon uçuşları için tanımlanarak yayımlanmış ya da süreli uçuş izni verilmiş sahalarda uçuşlara müsaade edilir.

(2) Pilotların sınırları belirlenmiş ve yayınlanmış olan hava sahaları dışında yapacakları uçuşlarda, uçuş yapacakları bölgenin tüm özelliklerini, bölgedeki havaalanı, kontrollü hava sahası, yasak, tahditli, askeri ve tehlikeli sahaların mevcudiyetini kontrol edebilecekleri güncel harita bulundurmaları zorunludur.

Balon uçuşlarının yapılamayacağı durumlar ve tahditler

MADDE 44 - (1) Aşağıdaki durumlarda kesinlikle balonla uçuş yapılamaz.

a) Uçuştan on gün önce Genel Müdürlükten bu uçuş için gerekçeleri belirtilerek özel izin alınmaksızın balon uçuşlarının ruhsatlı bir havaalanının 5 NM yakınında olması halinde,

b) Minimum rüyetin 2000 metreye eşit veya altında olması durumunda, balonun bulutlardan dikey olarak uzaklığı 450 metre, yatay olarak uzaklığının ise 600 metreden az olması durumunda,

c) AIP'de yer alan yasak, tehlikeli, tahditli sahalar ile NOTAM' la duyurusu yapılmış sahalar üzerinde,

ç) Sepette bulunan her bir kişi için yeterli oksijen ve oksijen maskelerine sahip olmadan ve önceden Genel Müdürlükten izin almaksızın 10000 Fit MSL üzerinde,

d) İniş ve acil durumlar dışında meskûn mahallerin üzerinde 1000 Fit yükseklik altında.

(2) Günlük uçuş süresi Genel Müdürlük tarafından izin verilen istisnai rekor uçuşları hariç 6 saati geçemez.

(3) Balon uçuşları, o esnada havada bulunan hava araçlarına ya da yerdeki insanlara ve mülklere karşı bir risk oluşturmamalıdır.

(4) Uçuş faaliyeti esnasında balonda bulunan telsiz, mobil/cep telefon vb. mevcut muhabere cihazları kapatılamaz.

(5) Balon operasyonlarının düzenleneceği sahanın; sivil ve askeri havaalanlarına 5 NM mesafenin altında veya sivil ve askeri havaalanları için ilan edilmiş standart geliş/kalkış, aletli alçalma ve pas geçme usulleri ile meydan üzerindeki bekleme usullerini etkileyecek bir mesafede olması durumunda, aşağıdaki şartlar yerine getirilecektir.

a) Hava Trafik Kontrol Üniteleri ile iletişim için iki yönlü muhabere sisteminin bulunacaktır. İlgili ünitelerle temas sağlanmasını takiben Hava Trafik Kontrolörlerince verilecek talimatlara tam olarak uyulacaktır.

- b) AIP’de yer alan radyo muhabere prosedürü eksiksiz uygulanacaktır.
- c) Kontrollü hava sahasına giriş ve kat edişten en az 10 dakika önce ilgili ATC ünitesi ile temasa geçilecektir.

(6) Balon işletmelerince düzenlenecek balon operasyonları sırasında; uçuş müsaadesi alınmış saha yatay/dikey limitlerin ihlal edilmesi, gerekli uçuş kural ve kaidelerine uyulmaması ya da sivil/asker Hava Trafik Kontrol ünitelerince verilecek herhangi bir talimatın uygulanmaması nedeniyle ortaya çıkacak uçuş emniyet sorumluluğu, tamamen ilgili balon işletmecisi ve balon pilotuna aittir.

(7) Türkiye Hava Sahasında yapılacak balon uçuşlarının inişleri resmi olarak açıklanan günbatımından önce yapılacaktır. Resmi olarak açıklanan günbatımından sonraki yarım saat sadece acil durumlarda kullanılacaktır.

(8) Yolcu taşıma maksatlı balon uçuşları gün doğumundan 30 dakika öncesinden gün batımına kadar olan sürede izin verilir.

(9) Balonların, ısı ve yükleme limitleri geçilemez, bu limitlerin geçilmesi durumunda uçuş ivedi şekilde emniyetli olarak sonlandırılır ve balon üretici firma kurallarına göre kontrole tabi tutulur. Genel Müdürlüğe konuya ilişkin rapor sunulur.

(10) Tırmanma hızları balon tiplerine göre üretici firma dokümanlarında belirtilen limitleri aşamaz.

(11) Yer rüzgârı, kalkış anında ve yerinde; öğrencilerin yalnız uçuşlarında 8 knot, yolculu uçuşlarda 10 knot üzerinde ise balonla uçuş yapılmaz.

(12) Öngörülen iniş anı ve yeri için tahmin edilen rüzgâr, kalkış için belirlenen limitlerin üzerinde ise, balonla uçuş yapılmaz.

(13) Yere bağlı uçuşlarda, bu talimatın 45 inci maddesinde belirtilen limitler aşılamaz.

(14) Termik ve kümülonimbus oluşumlarında balon uçuşu yapılmaz. Sorumluluk işleticiye ve ilgili balon pilotuna aittir.

Yere bağlı balonlar

MADDE 45 - (1) Limitlere ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

- a) Yere bağlı balonların uçuşunda rüzgâr hızı;
- 1) 120,000 cu ft’e kadar olan balonlarla yapılan reklam uçuşunda en fazla 15 knot,
  - 2) 120,000 cu ft'e kadar olan balonlarla yapılan yolcu uçuşunda en fazla 10 knot,
  - 3) 120,001 cu ft ile 275,000 cu ft arası balonlarla yapılan uçuşlarda en fazla 5 knot,
  - 4) 275,000 cu ft’ten büyük balonlarla yapılan uçuşlarda en fazla 1 knot olmalıdır.
- b) Balonun azami kalkış ağırlığı, normal değerinin %75’i olarak hesaplanır.

- c) Yere bağlı uçuş esnasında, sepet tabanının yerden yüksekliği 30 m'yi geçemez.
- d) Özel şekilli balonlar yere bağlı olarak uçurulamaz.
- e) Bağlantı sisteminde kullanılan halat, karabina, halka, kanca ve diğer ekipmanın en az 4.000 kg taşıma kapasitesine sahip olması gerekir.

(2) Yer Seçimine ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

- 1) Yere bağlı uçuşlarda kullanılacak olan alan, balon yüksekliğinin en az iki katı kadar geniş olmalıdır.
- 2) Bu alanın içinde ve üzerinde emniyeti etkileyecek hiç bir mânia bulunmamalıdır.
- 3) Balonun serbest kalma ihtimaline karşı, rüzgârın gidiş yönünde, mânialardan arındırılmış, emniyetli inişe izin verecek kadar geniş bir alan olmalıdır.
- 4) Alan içindeki ve etrafındaki izleyicileri balondan, bağlantı sisteminden ve araçlardan uzakta tutacak emniyet ve güvenlik tedbirleri alınmış olmalıdır.

(3) Bağlı Uçuşa ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

- 1) Balon şişirilmeden ve bağlantı sistemi kurulmadan önce tüm ekipman pilot tarafından kontrol edilmelidir.
- 2) Bağlantı sistemini kurmak için balon, rüzgârın geldiği yönden yere sabitlenmiş iki halatla bağlanmalıdır. Bu iki halatın görevi balonun rüzgârın itme kuvvetine karşı direnç uygulayabilmesidir.
- 3) Rüzgârın geldiği yönden sabitlenen ve balona giden iki halatın birbirleri ile yaptıkları aç ortalama 90 derece olmalı; 60 dereceden küçük, 120 dereceden büyük olmamalıdır.
- 4) Bir üçüncü halat, diğer iki halatın tam aksi istikametinde, rüzgârın gittiği yönde, hareket edebilecek şekilde sepete bağlanır.
- 5) Üçüncü halat ekibin veya bağlı olduğu aracın hareket ettirilmesiyle, balonun yüksekliğini ayarlama için kullanılır. Halat serbest bırakıldıkça balon yükselir, çekildikçe alçalır.
- 6) Halatların sepete bağlantıları varsa burner sehpası üzerinde bulunan, bağlı uçuş için özel olarak yapılan halkalara veya yine varsa burner sehpasına bağlı karabina ile uçuş tellerinin ucundaki karabina arasında takılan bağlı uçuş halkasına, ikisi de yoksa birbirine bağlı iki karabinadan üstte olana, yani uçuş tellerinin ucundaki karabinaya yapılır.
- 7) Bağlı uçuş bağlantılarında Hızlı Bırakma Sistemi asla kullanılmaz.
- 8) Üç noktadan bağlanan balon ısıtılarak yerden kesildiğinde tüm halatlarda da yük olduğundan emin olunmalıdır. Eğer boşta kalan halat varsa boyları ve pozisyonları üçüne de yük binecek şekilde ayarlanmalıdır.
- 9) Balon istenilen irtifaya geldiğinde, tepesi sepet tabanı olacak şekilde, üç halatla bir piramit şekli oluşmalıdır. Rüzgâra karşı yeterli direnç sağlayabilmek için bu piramit şekli her zaman basık konumda olmalı, yani halatların yerle yaptıkları aç 45 derecen küçük olmalıdır. Bir başka deyişle, sepet tabanının yerden yüksekliği; sepetin orta noktasının iz dūřümünün, halatların yerdeki bağlantı noktalarına uzaklığından fazla olmamalıdır.
- 10) Rüzgâr hızı limitlere yaklaşıkça, piramit daha da basıklaştırılarak, balonun yerden yüksekliği azaltılmalıdır. Bunun için üçüncü halat rüzgârın gidiş yönünde çekilmeli veya kısaltılmalıdır.

11) Balonun yüksekliğini ayarlamak için hareket edebilen üçüncü halat gerginleştğinde, pilot ısıtmayı kesmelidir.

12) Uçuş anında mevcut rüzgâr hızı pilot tarafından el anemometresi ile veya yerde bulunan windsock ile ölçülebilmeli, rüzgâr limitlerin üzerine çıkıyorsa uçuşa derhal son verilmelidir.

13) Yolcu değişimlerinde, sepetteki ağırlığın birden azalıp balonun kontrolsüz yükselmesine neden olmamak için pilot gerekli emniyet tedbirlerini almalıdır. Bunun için önce yeni gelen yolcuyla alıp, sonra diğerini indirmeli ya da iki veya üç yer ekibinin yolcunun sepetten çıkışı esnasında, sepeti kuvvetli bir şekilde tutmasını sağlamalıdır.

14) Her bağlı uçuş sonrasında pilot balonu ve bağlama sistemini oluşturan parçaları kontrol etmelidir. Bu esnada, özellikle burner sehpaası olası çatlama ve kırılmalara karşı özenle gözden geçirilmelidir.

15) Bağlı uçuş sırasında, sepetteki ve yerdeki herkesin emniyetinden pilot sorumludur. Rüzgâr hızının artması veya rüzgârın hamle yapmaya başlaması durumunda, uçuş derhal sona erdirilmeli ve olası olay ve kazaların önüne geçilmelidir.

Mevzuat ve havacılık enformasyonu

MADDE 46 - (1) Tüm balon pilotları ve diğer operasyonel personel;

- a) Güncel mevzuata,
  - b) Havacılık Bilgi Sirkülerine (AIC),
  - c) NOTAM'lara,
  - ç) Türkiye AIP'sine,
- erişebilir durumda olmalıdır.

(2) Havacılık Enformasyonu, uçuş ekibine, bir havacılık bilgi sistemi ünitesi ile sağlanıyorsa, İşletmenin bu hizmeti çoğaltması gerekmez, ancak bilginin kolayca erişilebilir olmasından işletme sorumludur.

(3) Yoğun olmayan havaalanlarında Genel Müdürlük tarafından ilgili kurum ve kuruluşlarla koordine kurulmasını müteakip uygun görülmesi kaydıyla havaalanının belirlenen bölgelerinde uçuş yapılabilir.

(4) Genel Müdürlük tarafından, ilgili sivil ve askeri kurumlarla koordinasyonu müteakip kulüplerin/kurumların ilgili ATC (Hava Trafik Kontrol) üniteleri ile protokol yapmaları ve balon uçuş sahalarının NOTAM'lanması sağlanacaktır.

YEDİNCİ BÖLÜM

İstisnai Durumlar

İstisnai durumlar

MADDE 47 - (1) Bu Talimatta belirtilen hususlara Devlet görevleri, arama-kurtarma faaliyetleri, doğal afetler ve benzeri durumlarda Genel Müdürlüğün izni ve/veya bilgisi dâhilinde istisnai uygulamalar yapılabilir.

(2) Yabancı tescilli balonların Türkiye Hava Sahasında yapacakları uçuşlarda askeri ve sivil kurumlarla koordine kurulur. Uçuş yapacak hava aracı talep edilen tüm belgeyi ibraz etmek zorundadır. İzin verilen balonlar sadece kendileri için NOTAM'lanan sahalarda uçuş yapabilir. Ticari faaliyette bulunamaz. Uçuşlara izin verme yetkisi, ilgili kurumlardan alınan görüş sonrasında Genel Müdürlüğe aittir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Tanımlanmış Özel Uçuş Sahaları

Tanımlanmış özel uçuş sahaları

MADDE 48 - (1) Genel Müdürlük balon uçuşlarının icra edileceği Türkiye hava sahasındaki bazı alanlar için özel operasyonel şartlar belirleyebilir. Söz konusu alanlarda uçuş faaliyeti gerçekleştirecek işletmeler bu şartlara uymak zorundadır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Sorumluluklar, Aykırı Davranışlar ve İdari Yaptırımlar

Sorumluluklar

MADDE 49 - (1) Bu Talimatta belirtilen hususlar, havacılık işletmeleri, ilgili yöneticiler, balon pilotları ve bakım personeli tarafından yerine getirilmek zorundadır.

Aykırı davranışlar ve idari yaptırımlar

MADDE 50 - (1) Bu Talimat hükümlerine aykırı davranışta bulunan işletmeler ile yönetici personel, balon pilotu ve bakım personeli hakkında gerekli uyarılar yapılır ve gerekirse Genel Müdürlük tarafından ayrıntılı incelemelerde bulunulur. Buna göre;

a) Genel Müdürlük tarafından kusurlu görülen işletmeye, gerekli düzeltici uyarıda bulunulur. Genel Müdürlüğün uyarısına rağmen kusurun devamı ve/veya Talimat hükümlerine aykırı hususların tekrarı halinde işletme ruhsatı, 60 güne kadar askıya alınır. Bir yıl içerisinde üçüncü kez kusurun devamı ve/veya Talimat hükümlerine aykırı hususların tekrarı halinde işletme ruhsatı iptal edilir.

b) İşletme yönetiminden sorumlu personel Genel Müdürlük tarafından kusurlu görülürse yazılı olarak ihtar edilir. Kusurun devamı ve/veya Talimat hükümlerine aykırı hususların tekrarı halinde ilgili yöneticilerin yetkileri, tespit edilen kusur derecesine göre 6 aya kadar askıya alınır veya tamamen iptal edilir.

c) Yönetici personelden herhangi birisinin yönetici personel onayı Genel Müdürlük tarafından iptal edilmesi halinde bu yönetici en az iki yıl süreyle bir başka işletmede yönetici personel olarak görev alamaz.

ç) Genel Müdürlük tarafından lisans sahibi veya sertifikalı pilot ve bakım personeli kusurlu görülürse, yazılı olarak ihtar edilir. Kusurun devamı ve/veya Talimat hükümlerine aykırı hususların tekrarı halinde, ilgili şahsın lisansı/sertifikası, inceleme komisyonunun tespit edeceği kusur derecesine göre en az üç gün en fazla altı ay askıya alınır. Bir yıl içerisinde

ikinci kez kusurun devamı ve/veya Talimat hükümlerine aykırı hususların tekrarı halinde ise ilgili şahsın lisansı/sertifkası, SHY-1 kapsamında teşkil edilecek inceleme komisyonu kararı ile 6 aydan az olmamak üzere askıya alınır.

d) Bu Talimatın 22 inci maddesinde belirtilen yönetici personel sayısında eksilme olması halinde, işletmeciye en fazla kırk beş gün süre verilir. Verilen süre içerisinde işletmecinin organizasyonunu tamamlayamaması halinde, uçuşları organizasyonunu tamamlayıncaya kadar geçici olarak durdurulur.

e) Bu Talimatın 11 inci maddesi birinci fıkrasında ayrıntıları belirtilen filosunda bulundurması gereken hava aracı sayısında eksilme olması halinde, işletmeciye üç ay süre verilir. Verilen süre içerisinde hava aracı sayısını tamamlayamaması halinde işletme ruhsatı askıya alınır veya iptal edilir,

(2) Uçuş emniyetini tehdit eden olayların tespiti halinde Genel Müdürlük işletmelerin uçuşlarını durdurmaya, ruhsatlarını askıya almaya ve iptal etmeye yetkilidir.

(3) Genel Müdürlük, bu Talimatta yer alan kurallara aykırı davranışta bulunanlara idari para cezası vermeye yetkilidir.

(4) Balon operasyonu sırasında uçuşun ve hava sahasının emniyetinin tehlikeye düşürülmesi durumlarında ilgili işletmelerin faaliyetleri Genel Müdürlük tarafından en az bir ay, en fazla altı ay süreyle durdurulur.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Haksız rekabet

MADDE 51 – (1) İşletmeler faaliyetlerinde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tabidir.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Talimatın yayımlanmasından önce işletme ruhsatı alarak faaliyet gösteren işletmelerin bu Talimatın yayımlanmasına müteakip bu Talimat ile aranan koşulları en geç 12 ay içerisinde yerine getirmesi gerekmektedir.

(2) İşletmelerde bu Talimatın yayımlanmasından önce atanmış olan Kalite Sistem Yöneticileri yönetici personel eğitim seviyesi değişim şartından etkilenmeyecektir. Ancak başka bir işletmeye yönetici personel olarak atanmak istediğinde bu Talimat hükümlerine göre atama yapılacaktır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 52 - (1) Bu Talimatın yayımlanması ile birlikte Balonla Hava Taşıma İşletmeleri Talimatı (SHT-BALON) Revizyon 02 yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 53 - (1) Bu Talimat yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54 - (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

BALON İŞLETME RUHSATI ÖN İZİN TALEP DOSYA MUHTEVİYATI

1. İşletmeye İlişkin Bilgiler

- 1) İşletmenin ticari unvanı ve adresi ile uçuş yapılması planlanan bölgeler,
- 2) Güncel tarihli Ticaret Odasından alınmış faaliyet bölgesi ve noter tasdikli esas mukavele,
- 3) İşletmenin kuruluşundan itibaren yayımlanan tüm ticaret sicil gazetelerinin suretleri,
- 4) Kurucu üyelerin isimleri ve TC Kimlik numaraları,
- 5) İşletmenin pay sahiplerinin isimleri, özgeçmişleri, TC Kimlik numaraları ve payları,
- 6) İşletme pay sahiplerinin bu Talimatın 10 uncu maddesine aykırı durumlarının olmadığını taahhüt edilmesi, (Aykırı durum tespiti halinde işletme ruhsatı verilmez ya da iptal edilir.)
- 7) İşletme pay sahiplerinin ve sahibi oldukları kuruluşların ticari faaliyetlerinden ötürü SGK ve vergi borcu olmadığını taahhüt edilmesi, (Aykırı durum tespit edilmesi halinde ruhsat iptal edilir.)
- 8) İşletme pay sahiplerinin finansal durumları hakkında bilgiler,
- 9) Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerinin isimleri ve TC Kimlik Numaraları,
- 10) Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerinin öz geçmişleri ve imza sirküleri,
- 11) Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerinin bu Talimatın 10 uncu maddesine aykırı durumlarının olmadığını taahhüt edilmesi, (Aykırı durum tespiti halinde işletme ruhsatı iptal edilir.)
- 12) Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerinin ticari faaliyetlerinden ötürü SGK ve vergi borcu olmadığını taahhüt edilmesi, (Aykırı durum tespit edilmesi halinde ruhsat iptal edilir.)
- 13) Kayıtlı sermaye ve ödenmiş sermaye (TL ve ABD doları olarak) miktarı,
- 14) Bu Talimata göre asgari sermayenin işletme ruhsat talebinden önce ödenmiş olması gereklidir.
- 15) Sermaye ödemesine ilişkin yeminli mali müşavir raporu.
- 16) Tasarlanan işletme teşkilatı şeması,

2. Personele İlişkin Bilgiler

- 1) Sorumlu Müdür;
- 1) Öz geçmiş
- 2) Eğitim gereklilikleri tablosundaki eğitimlere ilişkin bilgi ve belgeler
- 3) Bu Talimatın 10 uncu maddesine aykırı durumunun olmadığına ilişkin taahhütname. Aykırı durum tespit edilmesi halinde ruhsat iptal edilir.
- 4) İşletmenin operasyon ve bakım faaliyetlerini finanse edebilecek seviyede tek başına para harcama yetkisi,
- 2) Uçuş İşletmeden Sorumlu Yönetici personel
- 1) Öz geçmiş
- 2) En az üç yıl ticari balon pilotluğu tecrübesi ve aktif ticari pilot lisansı

- 3) Eğitim gereklilikleri tablosundaki eğitimlere ilişkin bilgi ve belgeler
- 4) Bu Talimatın 10 uncu maddesine aykırı durumunun olmadığına ilişkin taahhütname, (Aykırı durum tespit edilmesi halinde ruhsat iptal edilir.)

3) Eğitimden Sorumlu Yönetici Personel

- 1) Öz geçmiş
- 2) En az üç yıl ticari balon pilotluğu tecrübesi ve aktif pilot lisansı
- 3) Eğitim gereklilikleri tablosundaki eğitimlere ilişkin bilgi ve belgeler
- 4) Bu Talimatın 10 uncu maddesine aykırı durumunun olmadığına ilişkin taahhütname. (Aykırı durum tespit edilmesi halinde ruhsat iptal edilir.)

4) Yer İşletmeden Sorumlu Yönetici Personel

- 1) Öz geçmiş,
- 2) Balon işletmesinde en az iki yıl çalışma tecrübesine sahip olduğunu gösterir belgeler,

3) Eğitim gereklilikleri tablosundaki eğitimlere ilişkin bilgi ve belgeler

- 4) Bu Talimatın 10 uncu maddesine aykırı durumunun olmadığına ilişkin taahhütname, (Aykırı durum tespit edilmesi halinde ruhsat iptal edilir.)

5) Kalite Sistem Yöneticisi

- 1) Öz geçmiş,
- 2) En az iki yıl kalite konularında tecrübe sahibi olduğuna ilişkin bilgi ve belgeler.
- 3) Eğitim gereklilikleri tablosundaki eğitimlere ilişkin bilgi ve belgeler
- 4) Yükseköğretim kurumlarının en az ön lisans düzeyinde eğitim veren bölümlerinden veya denkliği YÖK Tarafından onaylanmış yabancı yükseköğretim kurumlarından mezun olduğuna dair belge.

- 5) Bu Talimatın 10 uncu maddesine aykırı durumunun olmadığına ilişkin taahhütname. Aykırı durum tespit edilmesi halinde ruhsat iptal edilir.

3. Temin Planlamaları, Teçhizat ve Finansal Duruma İlişkin Bilgiler

- 1) Balon temin planı;
- 2) Balon tipi ve adedi
- 3) Temin edilecek ülke ve firma
- 4) Temin şekli (satın alma, kira, kira-satın alma)
- 5) Öngörülen fiyat ve ödeme şartları
- 6) Balon bakım planı
- 7) Balon bakım personeli temin ve eğitim planı
- 8) Balon uçuş ekibi temin ve eğitim planı
- 9) Balon yer personeli temin ve eğitim planı
- 10) İşletme tesis ve teçhizatına ilişkin planlama
- 11) Bakım ve uçuş kayıtlarına ilişkin oluşturulacak sisteme ilişkin bilgiler
- 12) Fizibilite Raporu
- 13) İşletmenin işletme ruhsatı alımına müteakip 6 aylık gelirleri olmaksızın giderlerinin hangi kaynaklardan karşılanacağına ilişkin bilgiler

BALON İŞLETME RUHSATI TALEP DOSYASI MUHTEVİYATI

1. İşletmeye İlişkin Bilgiler

- 1) İşletmenin ticari unvanı ve adresi
- 2) Uçuş yapılması planlanan bölgeler
- 3) İşletme ana sözleşmesinde değişiklik oldu ise noter tasdikli bir sureti
- 4) Ön izin talebine müteakip ticaret sicil gazetesi yayımlanmış ise birer kopyası
- 5) İşletmenin pay sahiplerinde değişiklik olmuş ise,
  - 1) Pay sahiplerinin isimleri, TC Kimlik Numaraları ve paylar
  - 2) Yeni pay sahiplerine ilişkin;
    - a) Özgeçmiş
    - b) Bu Talimatın 10 uncu maddesine aykırı durumunun olmadığına ilişkin taahhütname, (Aykırı durum tespit edilmesi halinde ruhsat iptal edilir.)
    - c) Pay sahiplerinin ve sahibi oldukları işletmelerin SGK ve vergi borcu olmadığına ilişkin taahhütname, (Aykırı durum tespit edilmesi halinde ruhsat iptal edilir.)
    - d) Finansal durumlarına ilişkin bilgiler.
  - 6) Yönetim Kurulunda değişiklik oldu ise;
    - 1) Yönetim Kurulu isimleri, TC Kimlik Numaraları ve imza sirküleri
    - 2) Yeni üyelerin
      - a) Özgeçmişleri
      - b) Bu Talimatın 10 uncu maddesine aykırı durumunun olmadığına ilişkin taahhütname, (Aykırı durum tespit edilmesi halinde ruhsat iptal edilir.)
      - c) SGK ve vergi borcu olmadığına ilişkin taahhütname (Aykırı durum tespit edilmesi halinde ruhsat iptal edilir.)
  - 7) Kayıtlı ve ödenmiş sermayede değişiklik var ise;
    - 1) Yeni kayıtlı sermaye ve ödenmiş sermaye miktarı,
    - 2) Sermaye ödemesine ilişkin yeminli mali müşavir raporu,

2. Personele İlişkin Bilgiler

- 1) Gerçekleşen işletme teşkilat şeması
- 2) Sorumlu müdür ismi ve yönetici onay belgesi. (Form 4). Değişiklik var ise değişiklik nedeni ve ön izin dosyasında istenen bilgiler.
- 3) Uçuş işletme ve eğitimden sorumlu yönetici personel ismi ve yönetici onay belgesi (Form 4). Değişiklik var ise değişiklik nedeni ve ön izin dosyasında istenen bilgiler.
- 4) Yer işletmeden sorumlu yönetici personel ismi ve yönetici onay belgesi (Form 4). Değişiklik var ise değişiklik nedeni ve ön izin dosyasında istenen bilgiler.
- 5) Kalite sisteminden sorumlu yönetici personel ismi ve yönetici onay belgesi (Form 4). Değişiklik var ise değişiklik nedeni ve ön izin dosyasında istenen bilgiler.
- 6) Temin edilen balonların Türk Sivil Hava Aracı Siciline kayıt için istenen belgelerin fotokopileri. (Asılları ile ayrı yazı yazılarak Genel Müdürlüğe Tescil başvurusu yapılacaktır.)

3. Temin Planlamaları, Teçhizat ve Finansal Duruma İlişkin Bilgiler

- 1) Sigorta belgeleri
- 2) Balon bakımı için gerçekleştirilen işlemler
- 3) Temin edilen balon bakım personelinin isimleri, öz geçmişleri, bu Talimatın 10 uncu maddesine ilişkin taahhütname, eğitim belgeleri v.b.
- 4) Temin edilen balon pilotlarının isimleri, öz geçmişleri, bu Talimatın 10 uncu maddesine ilişkin taahhütname, eğitim belgeleri, lisans fotokopisi v.b.
- 5) Temin edilen balon yer personelinin isimleri, öz geçmişleri, bu Talimatın 10 uncu maddesine ilişkin taahhütname, eğitim belgeleri v.b.
- 6) Temin edilen işletme tesis ve teçhizatına ilişkin detaylı bilgiler.
- 7) Oluşturulan bakım ve uçuş kayıt sistemine ilişkin detaylı bilgiler.
- 8) İşletme el kitabı onay başvurusu
- 9) Üretici firma dokümanları temin bilgileri

İŞLETME EL KİTABI

1. Personele İlişkin Bilgiler

- 1) İşletmenin organizasyon şeması
- 2) İşletme personelinin görev ve sorumlulukları,
- 3) Uçuş ekibinin tertibi, görev ve sorumlulukları,
- 4) Uçuş ekibinin görev ve istirahat süreleri,
- 5) Uçuş ekibinin uygulayacağı normal ve acil durum usulleri,

2. Normal Usuller ve Asgari Teçhizat

- 1) Haberleşme usul ve esasları,
- 2) Oksijen kullanma şartları,
- 3) Yolcuların tahliye usulleri,
- 4) İniş-Kalkış ağırlık tahditleri,
- 5) Balonun ağırlık ve balans usulleri ve limitleri,
- 6) Asgari uçuş yükseklikleri,
- 7) Balonda bulunması gereken S/S teçhizatı listesi,
- 8) İşletmenin kontrolüne ait esas ve usuller,
- 9) Muhtelif meteorolojik şartlarda uygulanacak uçuş tekniği usul ve esasları,
- 10) Uçuşun her safhasında uygulanacak usul ve esaslar,
- 11) İşletmeci tarafından öngörülen usul ve esaslar,
- 12) Yolcu Brifingi,
- 13) Çocuk, Hamile ve Engelli yolculara yönelik usuller,
- 14) Meteoroloji ile ilgili bilgilerin elde edilmesi ve uçuş planları ve manifesto ile birlikte muhafazasına ait usuller,
- 15) İniş yerlerinin seçiminde uygulanacak usuller,
- 16) Yakıt Planlama, izleme, doldurma usul ve esasları,
- 17) Uçuş izni alma ve iptal etme prosedürleri.

3. Acil Durum Usulleri, Kontrol Listeleri ve Kayıtların Muhafazası

- 1) Acil durum ve emniyet teçhizat ve kolaylıklarının listesi ve kullanma usulleri,
- 2) S/S' de kullanılacak yedek ve acil durum hava alanlarının asgari işletme usulleri,
- 3) Balonda meydana gelebilecek arıza durumunda uygulanacak işlemlere ait uçucu ekibin sorumlulukları,
- 4) Normal ve acil durum uçuş kontrol listeleri,
- 5) Kayıtların Muhafazası,
- 6) Kaza Önleme ve uçuş emniyet usul ve uygulamaları,
- 7) Meydana gelebilecek kaza ya da olaylarda izlenecek prosedürler,
- 8) Arama – Kurtarma Hizmetleri

4. Emniyet Yönetim Sistemi (SMS) ve Kalite Yönetim Sistemi

- 1) Eğitim
- 2) Risk Analizleri

- 3) SMS prosedürleri
- 4) SMS Kapsamı,
- 5) Emniyet Politikası ve Hedefler,
- 6) Emniyet Sorumlulukları,
- 7) Emniyet Yöneticisi,
- 8) Dokümantasyon Kontrol Prosedürleri,
- 9) Tehlike Belirleme ve Risk Yönetim Akışları,
- 10) Emniyet Performansı İzleme,
- 11) Acil Durum Eylem Planı,
- 12) Değişimin Yönetimi,
- 13) Emniyet Teşviki,
- 14) Servis Sağlayıcılardan Alınan Hizmetler,
- 15) Formlar,
- 16) Bu Talimatta belirtilen diğer hususları.

BALON İŞLETMELERİ EĞİTİM GEREKLİLİKLERİ TABLOSU

EĞİTİM KONULARI	Sınav	EĞİTİM SÜRELERİ (Saat)* Min.		YENİLEME PERİYODU (yıl)	Sorumlu Müdür	Uçuş işletmeden Sorumlu Yönetici Personel	Eğitimden Sorumlu Yönetici Personel	Yer İşletmeden Sorumlu Yönetici Personel	Kalite Sistemi Yöneticisi	Pilot	Yer Ekibi Şefi	Yer Ekibi
		Temel	Tazeleme									
Emniyet Yönetim Sistemi	√	30	10	3	√	√	√	√	√			
Tehlikeli Maddeler Bilinci (Kategori - 10)	√	8	8	2				√		√		
Yangından Korunma ve Yangınla Mücadele				3		√	√	√		√	√	√
Temel İlk Yardım	√	16	8	3		√				√	√	
ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi		16				√	√	√	√			
Kalite Yönetim Sistemi İç Denetim		16							√			
Sıcak Hava Balonu Yer Ekibi Eğitimi	√	24									√	√
İnsan Faktörleri		8	8	2		√	√	√	√	√		